

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת. ז. 136. מען למברקים: "עולמפרט". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
דוב איתן

כתב ראשי:
אלי תבור
צלם המערכת:
יעקב אנוור
עורך כיתוב:
מקסים גילן
צייר המערכת:
וקי

חברי המערכת:

שיע גלור, ליילי גלילי, רודר הורוביץ, רוני ורד, יוסף אברחם, אביבה סטן, אבנר פרי, שמעון צבר, עמוס קינן, סילבי קשת, מלכה רחביה.

האחרון בעניני הצנוורה — כי צנוורה זו מופעלת בראש וראשונה כדי למנוע ביקור רת על משרד-הבטחון, להסתיר את כשלוש נותני ובינוניות, ולקדם את השאיפות ה"פוליטיות" של בעליו. לא יתכן כי האיניטרסטים העיקרי יהיה גם השופט. בית-המשפט אינו יכול להושיע בהרבה במצב הקיים. — בית-המשפט נאלץ לפעול על פי החוק — והחוק המנדטורי המביש נוצר ככלי-שרת בידי דיקטטורה קולוניאלית רודנית.

מה שדרוש הוא מוסד בלתי-תלוי, שיהיה הפוסק הסופי לגבי כל פסילה של הצנוורה. הריני מעלה בזה את ההצעה שתודעת-החוק והבטחון של הכנסת תמנה ועדת-משנה קבועה של שלושה חברים (למשל: אחד ממפא"י, אחד ממפ"ם ואחד מתרות) שתפקידה יהיה לראות על כל צירעור על החלטת הצנוורה שיובא בפניה. החלטתה צריכה להיות סופית, ללא שום אפשרות של ויתור מצד האינטרסטים המתעטפים באי-צדק של הבטחון.

הגיעה השעה שהכנסת תגלה קצת אומץ לב. באתו יום בו דנה הכנסת בעניני הצנוורה, הגיש ח"כ אחר — ד"ר שמעון יוניצ'מן — שאלתא לשר-הדואר. גם היא נגעה להעולם הזה, ולנוהל המיוחד הקיים לגבינו בכמה מוסדות ממשלתיים. נוסח השאלה תא:

אדוני השר, "אתמול בין השעות 10-9 בערב ניסיתי להתקשר בטלפון, מביתו של ה"ר ויגשל מתל-אביב, עם מערכת העולם הזה. לא הצלחתי להשיג את הקשר. פניתי למס' 16 וביקשתי לברר אם הטלפון מספר 26785 הוא מקולקל או לא. פקידת-הדואר, שהשר בה לחיוג, מצאה לנכון לשאלני של מי מספר הטלפון. כשענית לי שזהו המספר של מערכת העולם הזה, הוסיפה ושאלה: מי המדבר ומאיה מקום אני מדבר.

"בקשר למקרה זה אבקש את שר ה"דואר להשיבני: (א) מה פשר התנהגות זו של עובדת משרדך לתקור או רחמים הפונים בשאלה אינפורמטיבית אם טלפון מסויים מקולקל או לא? (ב) האם בלי ידיעת הפרטים הנ"ל לא היתה יכולה ה"פקידה להשיב אם ה"טלפון מקולקל או לא?

"(ג) היסכים כ"ב השר שיש בהצגת שאלות מעין אלו משום חוצפה והפקרות מצד עובד מדינה לגבי אורח? (ד) האם פעלה הפקידה לפי הוראות, או שזה היה פרי יוזמתה היא? (ה) האם שאלות מהסוג ששאלתי מוציאות לכל אורח הפונה בבקשת אינפורמציה לשירותי הטלפונים המיועדים לכך, או שהן נשאלות רק לשואלים למספרי טלפון מסויימים, ומה הם מספרי הטלפון הללו? (ו) מה בדעת כ"ב השר לעשות למען מנוע הישנותם של מקרים דומים להבא? —

בינתיים הוגשו לכנסת שתי שאלות של נוספות הנוגעות להעולם הזה: אחת של בן-אליעזר, המבקש לדעת מה תשובת ראש-הממשלה למכתבי הגלוי אליו בשבוע ש"עבר, שניה של ה"ר יוניצ'מן, המבקש הסבר מדוע פסלה הצנוורה את המאמר הראשי שלנו מלפני שלושה שבועות.

שבוע הודיע קול ישראל כי "חללית" סובייטית ששוגרה לחלל לא תחזור לכדור-הארץ. מילה נוספת שיצאה מסדנת העולם הזה קיבלה בואת גושפנקה רשמית.

בשעה שמערכת העולם הזה היתה עסוקה קה השבוע בכיסוי המאורעות, שימשה היא עצמה נושא לכמה מהם. בכנסת יצאו שלושה ח"כים, ובראשם ח"כ חרות אריה בן-אליעזר, להתקפה מוחצת על הצנוורה. בן-אליעזר הקדיש חלק ניכר מהמשך הדקות העולמות שעמדו לרשותו למאמר הראשי של העולם הזה (1208), שנפסל על-ידי ה"צנוורה יחד עם שער הגליון. בקשר לכך תלוי ועומד צו על תנאי של בית-המשפט הגבוה לצדק נגד הצנוורה, החייב להביא בשבוע הבא את נימוקי הפסילה המאמרה. טען בן-אליעזר, שקרא את המאמר: לא היתה בו שום אינפורמציה בטחונית שאינה יודעה ברבים.

בן-אליעזר

כונת הפסילה היתה פוליטית גרידא. בתשובתו התחמק ראש-הממשלה, כרגיל, מכל תגובה עניינית. הוא לא טרח לנמק מדוע פסל הוא או שמעון פרס את אותה מאמרה, אבל הוא הודיע הודעה שהפתיעה בהדאי רבים מאוחזי המדינה: שקיים ב"צנוורה נוהל שונה לגבי "השבועונים" (קרי: העולם הזה) מאשר לגבי היומונים.

לגבי היומונים, טען בן-גוריון, מופעלת הצנוורה מתוך הסכס. קיימת ועדה של עורכי היומונים, המשתפת פעולה עם הצנוורה. חילוקי-דעות מובאים בפני מוסד משותף, ורק בשלושה מקרים בלבד לא הושג הסכם.

כבר למחרת היום הגיב אפילו הארץ, יומון שאינו חשוד בהתנגדות לבן-גוריון ולנערי-הזוהר שלו, על הודעה זו. טען הארץ, במאמר ראשי: דברי ראש-הממשלה אינם מתאימים לאמת. אמנם קיימת ועדה משותפת של הצבא והעורכים, אך לרמטכ"ל יש ויטו על החלטותיה. עד כה לא היה אף מקרה אחד בו לא הסעיל הרמטכ"ל ויטו זה כאשר החליטה החודעה ברוב דעות הח"לטה נגד הצנוורה. לפיכך אין שום עוררן עתון טורח עוד להביא חילוקי-דעות בפני ועדה זו. זה פשוט ביובו וזמן.

נשאלת השאלה: מדוע בכלל נותנים עורכי-היומונים את ידם לנוהל מחפיר זה? כיצד זה הפכו עורכי-עיתונים כלי-שרת בידי מנגנון לחיסול חופש-העתונות? כיצד זה מוצא ראש-הממשלה בעורכי היומונים שותפים נאמנים בכל קנוניה לסתימת פה ה"ציבור?

תשובה חלקית לכך היא שרוב עורכי היומונים אינם אלא פקידים-מסלוגות, הרחוקים מתחושת עתונות אמיתית כרוח הצבא מן הנשר בשמים. אולם אין זו התשובה המלאה. כי גם אותם עורכי היומונים ה"מתמרים להיות בלתי-תלויים, שותפים ל"פסע. הם לא פרושו מן המוסדות התקנייים, לא הרימו את קולם בפומבי נגד הצנוורה, משתיקים אפילו את מלחמתו של העולם הזה בחיות זו. אכן, משהו רקוב בממלכת העתונות ה"יומית. רק כבש טיפס מאד משתף פעולה עם השוחט שלו.

העולם הזה לא שיתף מעולם פעולה עם גוף שמטרתו להשתיק ולשטש — לכן קיים לגבינו נוהג מיוחד בצנוורה — נוהג ה"חייב אותנו להגיש לביקורת מוקדמת אפילו את תמונות כוכבות-הוליווד ושאלות התשבץ, והמונע כל צירעור על החלטת ה"צנוורה. ראש-הממשלה אמר כי לגבי "השבועונים" פועלת הצנוורה "בהתאם לחוק" — היינו תקנות-החירום הבויות של המנדט, המקנות לצנוורה סמכות בלתי-מוגבלת ל"ס"תום את הסה לכל עתון, בכל ענין, בכל צורה.

תעלולי הצנוורה בשבועות האחרונים ע"ררו את דעת-הקהל במידה כזאת שהפעם אי-אפשר היה לקבור את הענין על-ידי הורדתו מסדר-היום של הכנסת. הוא הועבר לחודעה. יש לקחת כי שם נתגבש גישה חדשה למיגור סכנה לאומית זו. לא יתכן כי משרד-הבטחון יהיה הפוסק

אך ורק סקסטיל שמפו מכבס כה מהר ונקי, הוא שומר על לבניך העדינים, אריגך הרגישים וכל בגדיך. ללא גהוץ, ולכן

תמיד על הסוס

תוצרת "נק"ה, המפיצים היחידים ח"ב נורית בע"מ פרסום או. קי.

Advertisement for a bus company. It features an image of a bus and a person. Text includes: "בכבישים העומס ובדב הסבל לבויות", "מבוגר, זקן וטף מעדיפים הרכבות!", and "אינו כאוה לרכבת!". There is also a logo for the company.

פזורים מודרכים לירושלים בכל יום ה' בשבוע — מתל-אבנר ומחברת

איני משתין

מכתבים

מין ענבניות בתורכיה נודעת עד עומק הנשמה סרבית שרתחחו נולדה מאור בכנסת, על יחסה הנהדר של תורכיה לרייני "סנונית" קרתי אותם בדיוק אהרי שסיימתי את קריאת יומנו הנוגע ל"ב של דייג, "סנונית" (העולם הזה 1210). עמדת שרת-החיון אינה אלא מהדורה חד

שה, סכוערת פי כמה, של ההתרפפות היהודית העלובה מפני הפריץ הנוי. מה יפיתו איזו תורה פניעה לתורכים ששרדו ספינה עברית בלב ים, שכלאו חלוצים עבריים במשך למעלה משנה, שערכו להם שיפוט בזוי ונלעג, והתנהגו בכל הפרשה כפראי אדם מן ה"נונגל" — כמו שהם באמת? לכל התורכים שנגעו בפרשה זו סגויעה